

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 47/2013-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti M. s. r. o., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou B., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. P. Ď., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisiu č. RP/23/2012 z 24. apríla 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 44-PLO/O-432/2012 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sž/11/2012 z 23. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti M. s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. januára 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti M. s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisiu (ďalej aj „rada“) č. RP/23/2012 z 24. apríla 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 44-PLO/O-432/2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie rady“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 SŽ/11/2012 z 23. októbra 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

«Dňa 04. 11. 2011 Rada pre vysielanie a retransmisiu, ako správny orgán v oblasti vysielania a retransmisie... zaslala sťažovateľke výzvu na doloženie súvislého záznamu z televízneho vysielania programovej služby... zo dňa 31. 10. 2011 v čase o 21:15 hod. programu F. (ďalej len „Záznam z vysielania programu“). Sťažovateľka RVR Záznam z vysielania programu v stanovenej lehote a na vyžiadanie RVR nedoručila. Dňa 10. 2. 2012 bolo sťažovateľke doručené oznámenie o začatí správneho konania, č. k.: 44-PLO/O-432/2012, v súvislosti s možným porušením ustanovenia § 16 ods. 3 písm. l) Zákona o vysielaní (nedodanie súvislého záznamu z vysielania na vyžiadanie RVR). Dňa 23. 4. 2012 sťažovateľka doručila RVR stanovisko k správne konaniu. V dôsledku nedoručenia súvislého záznamu z vysielania programu, RVR rozhodnutím sp. zn. RP/023/2012, zo dňa 24. 04. 2012, uložila sťažovateľke sankciu – pokutu vo výške 2.300,- EUR. Dňa 14. 06. 2012 sťažovateľka podala voči rozhodnutiu RVR sp. zn. RP/023/2012 odvolanie na Najvyšší súd SR. Dňa 22. 10. 2012 sťažovateľka doručila Najvyššiemu súdu SR ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní spolu s vyjadrením vo veci samej. Dňa 08. 11. 2012 bolo sťažovateľke doručené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 SŽ/11/2012, ktorým súd rozhodnutie RVR, sp. zn.: RP/023/2012 potvrdil. Sťažovateľka tvrdí, že k zásahu a porušeniu práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru došlo postupom Najvyššieho súdu SR tým, že vydal rozhodnutie, ktoré z hľadiska svojho odôvodnenia nie je možné v zmysle aplikovateľnej judikatúry Ústavného súdu SR a judikatúry ESLP považovať za jasné a zrozumiteľné, čím sa výkon spravodlivosti stáva arbitrárnym. Sťažovateľka ďalej tvrdí, že vyžiadanie súvislého Záznamu vysielania programu a následné vedenie správneho konania proti sťažovateľke a udelenie sankcie pre

jeho nedodanie je zásahom a porušením práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru.»

Sťažovateľka namieta, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu a najmä jeho odôvodnenie nespĺňajú imperatív práva na spravodlivé súdne konanie. *„Z pozície pozorného čitateľa absolútne jednoznačne vyplýva, že celé odôvodnenie Rozhodnutia NS SR sa zo sťažovateľke neznámych dôvodov, týka absolútne iného správneho konania a správneho rozhodnutia, ktoré nebolo predmetom odvolania sťažovateľky. NS SR z neznámych príčin vo svojom odôvodnení sumarizuje skutkový a právny stav, ktorý však nijakým spôsobom nesúvisí s predmetnou vecou a nevychádza z listín, ktoré sú súčasťou odvolacieho spisu. Odvolanie proti rozhodnutiu RVR č. RP/023/2012 sťažovateľka odôvodnila:*

- Absenciou formálneho rozhodnutia RVR pre vyžiadanie záznamu,*
- Nedostatkom právomoci predsedu RVR rozhodnúť o zázname z vysielania, ktorý má byť zo strany RVR vyžiadaný,*
- Nemožnosťou vedenia správneho konania a sankcionovania za nedodanie záznamu z dôvodu okolnosti vylučujúcej protiprávnosť konania sťažovateľky (právo neobviňovať seba samého). Napriek skutočnosti uvedenej vyššie NS SR vo svojom odôvodnení uvádza skutočnosti a tvrdenia, ktoré nijako s predmetnou vecou nesúviseli:... V odôvodnení na str. 8 a nasl. uvádza, že namiesto vlastného odôvodnenia rozhodnutia len v zmysle § 250ja ods. 7 O. s. p. odkáže na iný rozsudok NS SR, ktorý má predstavovať obdobnú vec a text toho rozhodnutia uvedie v odôvodnení... Rozhodnutie NS SR nie je možné považovať za zrozumiteľné a jasné, nakoľko nijakým spôsobom neodpovedá na všetky, resp. závažné námietky vznesené sťažovateľkou v odvolaní proti rozhodnutiu RVR, č. RP/023/2012.“*

Podľa sťažovateľky v namietanej právnej veci došlo aj k zásahu do právnej istoty a predvídateľnosti práva, ktorý mal spočívať v *„absencii formálneho aktu RVR, na základe ktorého malo dôjsť k vyžiadaniu Záznamu z vysielania programu... Sťažovateľka má za to, že vyžiadanie Záznamu z vysielania programu, bez toho, aby o tomto úkone rozhodla RVR*

ako kolektívny orgán vykonaním hlasovania, nie je možné považovať za postup, ktorý by zaručoval dodržanie právnej istoty sťažovateľky a rovnako tak dodržanie jej práva na spravodlivé súdne konanie, súdnu a inú právnu ochranu... Zákon o vysielaní nikde neustanovuje, že predseda Rady pre vysielanie a retransmisiu vyžadava záznamy z vysielania. Zákon o vysielaní ustanovuje, že len Rada je oprávnená vyžiadať záznam z vysielania. Radu pre vysielanie nie je v takomto prípade možné stotožňovať s jej predsedom, nakoľko Zákon o vysielaní predsedovi rozhodovacie právomoci nepriznáva, nakoľko rada ako kolektívny orgán a nie jej predseda je správnym orgánom.“.

Sťažovateľka tiež tvrdí, že v posudzovanej právnej veci došlo aj k zásahu do jej práva neobviňovať samu seba, ktorý mal spočívať v spôsobe získania dôkazu – záznamu z vysielania programu. V tejto súvislosti sťažovateľka uvádza:

«V predmetom prípade má sťažovateľka za to, že ustanovenie § 16 ods. 3 písm. l) Zákona o vysielaní a samotný postup RVR, na základe ktorého sa pokúsila od sťažovateľky získať Záznam z vysielania programu ako dôkaz pre ďalšie konanie a za sankcionovanie sťažovateľky za nedodanie Záznamu z vysielania programu a rovnako potvrdenie rozhodnutia RVR zo strany NS SR, je v priamom rozpore s ustanoveniami čl. 46 Ústavy SR a článkom 6 Dohovoru a nimi zaručenými právami. Niet pochybností o tom, že ustanovenie § 16 ods. 3 písm. l) Zákona o vysielaní a postup RVR v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia RVR a rozhodnutia NS SR, predstavuje excesívne štátne donútenie vo forme zákona, na základe ktorého bola sťažovateľka pod hrozbou spáchania správneho deliktu a uloženia sankcie, donútená proti svojej vôli vyprodukovať a odovzdať RVR ako orgánu verejnej moci dôkaz, ktorý mal byť následne použitý v jeho neprospech na preukázanie spáchania správneho deliktu a uloženia sankcie. Odmietnutím, resp.: nedodaním záznamu z vysielania sťažovateľka len realizovala výkon svojho práva „neobviňovať samú seba“, ktoré jej zaručuje Ústava SR a Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd a z tohto dôvodu je sťažovateľke vytýkané konanie, resp. nekonanie zbavené protiprávnosti.»

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti M. s. r. o., ... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2) Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 2 Sž/11/2012 zo dňa 23. 10. 2012 a rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisiu zo dňa 24. 04. 2012, číslo RP/023/2012, v konaní vedenom pod spisovou značkou 44-PLO/O-432/2012 porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 2 Sž/11/2012 zo dňa 23. 10. 2012 a rozhodnutie Rady pre vysielanie a retransmisiu zo dňa 24. 04. 2012, číslo RP/023/2012, v konaní vedenom pod spisovou značkou 44-PLO/O-432/2012 sa zrušujú vo všetkých výrokoch a vec sa vracia Rade pre vysielanie a retransmisiu na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR a Rada pre vysielanie a retransmisiu sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť spoločnosti M. s. r. o.,... spravodlivé zadosťučinenie vo výške 5.000,- EUR v lehote pätnásť dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Najvyšší súd SR a Rada pre vysielanie a retransmisiu sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť spoločnosti M. s. r. o... trovy právneho zastúpenia vo výške 323,50 EUR...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto

rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisiu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou,

že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Napadnuté rozhodnutie rady je rozhodnutím orgánu verejnej správy, proti ktorému je podľa § 64 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysielaní a retransmisii“) prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje najvyšší súd podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Právomoc najvyššieho súdu rozhodovať o uvedenom opravnom prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu rady v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových zistení a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno za zjavne neopodstatnenú považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Ústavný súd v prvom rade považoval za potrebné vysporiadať sa s tvrdením sťažovateľky, podľa ktorého napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je nezrozumiteľný z dôvodu, že „v zmysle § 250ja ods. 7 O. s. p. odkázal na iný rozsudok NS SR, ktorý mal predstavovať obdobnú vec“, pričom však „nijakým spôsobom neodpovedal na všetky, resp. závažné námietky vznesené sťažovateľkou v odvolaní proti rozhodnutiu RVR, č. RP/023/2012“. Podľa sťažovateľky najvyšší súd v napadnutom rozsudku „z neznámych

príčin vo svojom odôvodnení sumarizuje skutkový a právny stav, ktorý však nijakým spôsobom nesúvisí s predmetnou vecou a nevychádza z listín, ktoré sú súčasťou odvolacieho spisu“.

Podľa § 250ja ods. 7 OSP ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie.

Hlavným účelom citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku je zjednodušiť odvolanie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu v správnom súdnictve. Aj napriek skutočnosti, že celý text podobného rozhodnutia nemusí mať relevanciu na prejednávaný prípad, a to predovšetkým s prihliadnutím na tvrdenia účastníkov konania, prípadne ich hodnotenia predmetu konania, uvedenie celého textu podobného rozhodnutia v rozhodnutí odvolacieho súdu v obdobnej veci vyplýva z doslovného gramatického výkladu citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že najvyšší súd napadnutý rozsudok odôvodnil rozhodnutím v obdobnej veci, pri súčasnom uvedení skutkového a právneho stavu obdobnej veci, ktorý nebol v porovnaní s prejednávaným prípadom absolútne totožný. Z odôvodnenia podobného rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, ako to v sťažnosti uvádza aj sťažovateľka, že sa v ňom uvádzajú aj *„skutočnosti a tvrdenia, ktoré nijako s predmetnou vecou nesúviseli“*. Sťažovateľkou namietaná skutočnosť však nie je v rozpore s § 250ja ods. 7 OSP, naopak, je v súlade s jeho doslovným a gramatickým výkladom.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (pozri napr. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05) všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie.

V nadväznosti na citovanú judikatúru ústavného súdu bolo v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nevyhnutné preskúmať, či odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vychádzajúce z aplikácie § 250ja ods. 7 OSP, t. j. založené na citácii odôvodnenia obdobného rozhodnutia najvyššieho súdu, je z ústavného hľadiska udržateľné, teda také, ktoré spĺňa základné atribúty kladené na rozhodnutie všeobecného súdu, predovšetkým z pohľadu vysporiadania sa so sťažovateľkou uplatnenou argumentáciou v odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu rady.

V súvislosti so sťažovateľkou namietaným porušením jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu „*nezrozumiteľnosti a nejasnosti*“ napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, keďže „*nijakým spôsobom neodpovedá na všetky, resp. závažné námietky vznesené sťažovateľkou v odvolaní proti rozhodnutiu RVR č. RP/023/2012*“, sa ústavný súd sústredil na posúdenie odôvodnenosti uvedenej námietky.

Sťažovateľka v sťažnosti poukazuje na svoje námietky, ktoré uplatnila vo svojom odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu rady. Konkrétne išlo o

1. „*absenci(u) formálneho rozhodnutia RVR pre vyžiadanie záznamu*“ (ďalej len *prvá námietka*“),
2. „*nedostatok právomoci predsedu RVR rozhodnúť o zázname z vysielania, ktorý má byť zo strany RVR vyžiadany*“ (ďalej len „*druhá námietka*“), a
3. „*nemožnosť vedenia správneho konania a sankcionovania za nedodanie záznamu z dôvodu okolnosti vylučujúcej protiprávnosť konania sťažovateľky (právo neobviňovať seba samého)*“ (ďalej len „*tretia námietka*“).

Sťažovateľka predovšetkým namieta, že rada nevydala rozhodnutie o vyžiadaní záznamu z vysielania programu, čo malo podľa nej znamenať „*zásah do právnej istoty a predvídateľnosti práva*“.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľka argumentuje tvrdením, že rada ju o predloženie sporného záznamu odvysielaného programu mala požiadať formálnym aktom, lebo je kolektívnym orgánom, „*ktorý rozhoduje hlasovaním členov RVR*“. Preto mala rada od nej požadovať predmetný záznam vysielaného programu formou rozhodnutia. Podľa názoru sťažovateľky je potrebné aj na správne konanie aplikovať princípy trestného práva, pričom sťažovateľka zároveň poukazuje na možnosť analogického aplikovania pravidiel o domovej prehliadke, na realizáciu ktorej je potrebné osobitné rozhodnutie (príkaz podľa § 100 Trestného poriadku) spĺňajúce formálne a materiálne predpoklady a súčasne musí byť vydané orgánom oprávneným o ňom rozhodovať.

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k forme a spôsobu vyžiadania záznamu vysielania od vysielateľa uviedol, že „*V oblasti výkonu štátnej správy zákon č. 308/2000 Z. z. v ustanovení § 5 ods. 1 písm. m) v prípade potreby oprávňuje Radu vyžiadať si od vysielateľov záznamy vysielania. Vysielateľom v ustanovení § 16 ods. 3 písm. l) ukladá korešpondujúcu povinnosť uchovávať súvislé záznamy vysielania počas 45 dní odo dňa ich vysielania v zodpovedajúcej kvalite a na vyžiadanie Rady poskytnúť záznam vysielania na zvyčajnom technickom nosiči, ktorého druh určí Rada v licencií po dohode s vysielateľom... Pokiaľ ide o samotnú žiadosť o poskytnutie záznamu najvyšší súd k argumentácii navrhovateľa uvádza, že zákon síce výslovne neupravuje formu a náležitosti tohto úkonu, ale vzhľadom na skutočnosť, že v podstate ide o výzvu na splnenie povinnosti vysielateľa uloženej mu zákonom, považuje doterajší spôsob konania Rady za súladný s účelom tohto ustanovenia. Požiadavka navrhovateľa na vydávanie samostatných rozhodnutí Rady za účelom vyžiadania záznamu vysielania v lehote do 45 dní od vysielania, vzhľadom na zloženie Rady (§ 6 zákona č. 308/2000 Z. z.), možnú periodicitu jej zasadaní, prípadné námietky vysielateľa proti dôvodom, resp. oprávnenosti žiadosti a potrebu rozhodnutia o týchto námietkach, predstavuje zbytočnú formalizáciu postupov, ktorá nemá oporu v citovanom zákonnom ustanovení... V tejto súvislosti najvyšší súd tiež upozorňuje na to, že tam, kde chcel zákonodarca vyjadriť, že Rada koná vo forme rozhodnutia výslovne to v zákone uvádza (napr. § 5 ods. 1, písm. a) až d), § 6 ods. 2 písm. a) zákona 308/2000 Z. z.), pričom ani správny poriadok takúto povinnosť neurčuje. Podľa § 5 ods. 1 písm. g/ a h/ zákona č. 308/2000 z. z. do pôsobnosti Rady v oblasti výkonu štátnej správy patrí dohliadať*

na dodržiavanie povinnosti vysielateľov podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov a v prípade ich porušenia ukladať sankcie... Oprávnenie odporkyne v prípade potreby žiadať o poskytnutie záznamu vysielania aj vysielateľa je teda len ďalším, nie však jediným spôsobom realizácie dohľadu, resp. získania podkladov pre plnenie úloh odporkyne v oblasti výkonu štátnej správy.“

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd k námietke nedostatku formy, akou rada požadovala záznam televízneho vysielania od sťažovateľky (prvá námietka, s ktorou bezprostredne súvisí aj druhá námietka, pozn.), uvádza, že ak zákon formálnu podobu procesného úkonu smerujúceho k realizácii kompetencie správneho orgánu nepredpisuje, potom z ústavného hľadiska nie je významné, akou formou správny orgán predmetný procesný úkon uskutoční. Dôležitá je jeho obsahová stránka tak, aby adresát úkonu bol spôsobilý jednoznačne identifikovať správny orgán a zákonom ustanovenú povinnosť, ktorej splnenie sa od neho očakáva. Sťažovateľka v sťažnosti nepredniesla žiadne námietky spochybňujúce uvedené požiadavky a najvyšší súd sa s jej argumentáciou uvedenou v odvolaní vysporiadal podľa názoru ústavného súdu v rozsahu potrebnom na rozhodnutie vo veci, zohľadňujúc jeho postavenie ako súdu v rámci správneho súdnictva, teda ústavne konformným (akceptovateľným) spôsobom.

Ústavný súd vzhľadom na svoje postavenie nemôže zasahovať do právomoci všeobecných súdov, zisťovať skutkové okolnosti a vyvodzovať právne závery, ak sú tieto ústavne udržateľné. V okolnostiach danej veci preto z hľadiska prvej ani druhej námietky uplatnenej sťažovateľkou v jej sťažnosti nič nesignalizuje, že by napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy či práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnymi názormi najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov a nezakladá ani právomoc ústavného súdu nahradiť právne názory najvyššieho súdu svojimi vlastnými.

Na tomto základe ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľky, ktorá tvorí obsah jej prvej a tretej námietky, za zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľka zároveň tvrdí, že uloženie povinnosti predložiť záznam televízneho vysielania je porušením jej základného práva neobviňovať seba samu, ktoré je zahrnuté tak v základnom práve podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj v práve podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (tretia námietka). Sťažovateľka zastáva názor, že nebola povinná predložiť rade záznam z vysielania televízneho programu, keďže táto povinnosť neoprávnené zasahuje do jej práv garantovaných ústavou a dohovorom, pričom poukazuje aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (Bykov proti Ruskej federácii)]. Podľa sťažovateľky § 16 ods. 3 písm. 1) zákona o vysielaní a retransmisii, ako aj samotný postup rady, jej rozhodnutie a potvrdenie tohto rozhodnutia najvyšším súdom je v rozpore s čl. 46 ústavy a čl. 6 dohovoru. V tejto súvislosti sťažovateľka tvrdí, že odmietnutím, resp. nedodaním záznamu z vysielania len realizovala výkon svojho práva neobviňovať seba samu, a preto nemožno jej konanie považovať za protiprávne.

V súvislosti s argumentáciou sťažovateľky, podľa ktorej je § 16 ods. 3 písm. 1) zákona o vysielaní a retransmisii v rozpore s čl. 46 ústavy a čl. 6 dohovoru, považuje ústavný súd za potrebné poukázať na právny názor vyplývajúci z jeho ustálenej judikatúry, podľa ktorého „každé konanie možno začať len ako samostatné konanie a len na návrh oprávnených subjektov, a preto žiadne z nich nemôže tvoriť súčasť iného druhu konania pre ústavným súdom a na základe jeho vlastného rozhodnutia. Ústavná a zákonná úprava konaní pred ústavným súdom ich preto koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania (konaní) pred ústavným súdom“ (II. ÚS 66/01, tiež II. ÚS 184/03, III. ÚS 184/06, IV. ÚS 314/07). Z citovaného okrem iného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemôže ústavný súd uplatniť právomoc, ktorou disponuje v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy. Záver vyplývajúci z citovaného právneho názoru má nesporne aj ústavnú relevanciu, a to zvlášť v prípadoch, ak by sa v konaní, ktoré patrí v zmysle čl. 131 ods. 2 ústavy do pôsobnosti senátu ústavného súdu, mala uplatniť právomoc, ktorú ústava zveruje do pôsobnosti pléna (čl. 131 ods. 1 ústavy), čo je aj prípad

sťažovateľky. Aj ústavný súd je totiž viazaný čl. 2 ods. 2 ústavy, a preto si senát ústavného súdu nemôže v rozpore s ústavnou úpravou atrahovať právomoc pléna ústavného súdu, a to ani vtedy, ak by to v okolnostiach prípadu mohlo byť v prospech ochrany základných práv a slobôd (porovnaj IV. ÚS 50/2010).

Ústavný súd aplikujúc svoju doterajšiu judikatúru na vec sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že pokiaľ sa sťažovateľka v rámci konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy domáha rozhodnutia, ktoré je ústavný súd oprávnený vydať len v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy, nemožno vzhľadom na uvedené dôvody prijať jej sťažnosť vo vzťahu k tejto argumentácii na ďalšie konanie, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd zároveň vo vzťahu k tretej námietke sťažovateľky poukazuje aj na právny názor vyslovený vo svojej predchádzajúcej judikatúre (IV. ÚS 92/09), podľa ktorého výklad § 16 písm. e) zákona o vysielaní a retransmisii (v znení účinnom do 14. decembra 2009, pozn.), v zmysle ktorého je vysielateľ povinný na požiadanie rady predložiť súvislý záznam vysielania, je vecne správny a z ústavného hľadiska bez akýchkoľvek pochybností akceptovateľný. Ak totiž zákon ukladá vysielateľovi povinnosť uchovávať v zákonom ustanovenej lehote súvislý záznam vysielania, môže rada reálne skontrolovať splnenie, resp. nesplnenie tejto povinnosti vysielateľom len tak, že si od vysielateľa vyžiada súvislý záznam vysielania, ktorý je vysielateľ povinný poskytnúť jej na zvyčajnom technickom nosiči. Za stavu, keď je povinnosťou vysielateľa predložiť rade súvislý záznam vysielania, je aj možnosť uloženia pokuty podľa § 67 ods. 2 písm. b) zákona o vysielaní a retransmisii viazaná na nesplnenie povinnosti predložiť rade súvislý záznam vysielania [a to bez ohľadu na to, či bol tento súvislý záznam rade sťažovateľkou poskytnutý dodatočne (m. m. tiež IV. ÚS 12/2013)].

K námietke sťažovateľky o existencii okolnosti vylučujúcej protiprávnosť jej konania (právo neobviňovať seba samu) ústavný súd (obdobne ako vo veci sp. zn. IV. ÚS 12/2013) uvádza, že podľa judikatúry ESLP je rozdiel medzi tým, či správny orgán alebo súd konal v súlade s čl. 6 dohovoru (resp. čl. 46 ústavy) pri preskúmaní uloženia pokuty za

nepredloženie určitých informácií, a tým, či môže štát uložiť povinnosť vyžadovať od fyzických osôb a právnických osôb určité informácie (pozri rozsudok ESLP J. B. proti Švajčiarsku z 3. mája 2001, sťažnosť č. 31827/96 vo vzťahu k informáciám potrebným na správne určenie daňovej povinnosti).

Podľa názoru ústavného súdu nemožno v zákonom ustanovenej povinnosti predložiť záznam z vysielania identifikovať „produkcii dôkazov“ proti sebe, ale ide o preukázanie splnenia zákonnej povinnosti (uchovávať záznamy z vysielania po určitý čas), ktorá bola osobám v pozícii sťažovateľky, regulovaných osobitnými právnymi predpismi, uložená ex ante vo všeobecnom záujme a ktorá slúži na riadny výkon funkcií rady. Rada ako regulačný orgán môže reálne skontrolovať splnenie, resp. nesplnenie tejto povinnosti vysielateľom len tak, že si od vysielateľa vyžiada súvislý záznam vysielania, a tento je vysielateľ povinný poskytnúť jej na zvyčajnom technickom nosiči (IV. ÚS 92/09), čím uloženie povinnosti sleduje legitímny cieľ výkonu kontroly v tejto oblasti, pričom miera zásahu (povinnosť vydať záznam) je vzhľadom na postavenie subjektov v oblasti vysielania a retransmisie marginálna.

Ústavný súd zároveň podotýka, že nepredloženie záznamov z vysielania nie je spojené s hrozbou trestnoprávneho postihu nad rámec peňažných poriadkových pokút za nepredloženie záznamu.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie signalizovala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie. S prihliadnutím na odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, predovšetkým z hľadiska v ňom aplikovaného ustanovenia § 250ja ods. 7 OSP, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný

súd pri predbežnom prerokovaní rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí tejto časti sťažnosti sťažovateľky z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2013